

กระทู้ถามที่ ๑๗๖ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๔ เมษายน ๒๕๔๔

เรื่อง การควบคุมราคาสลากกินแบ่งรัฐบาล

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ดังต่อไปนี้

เนื่องด้วยสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ขายอยู่ตามท้องตลาดในปัจจุบันมีการขายเกินกว่าราคาที่กำหนด ทำให้ผู้ซื้อต้องรับภาระในการซื้อราคาสูง ทั้งๆ ที่รัฐบาลมีการควบคุมราคาอยู่แล้ว โดยปกติราคาใบละ ๕๐ บาท แต่ผู้ขายจะขายให้ไม่ต่ำกว่าใบละ ๕๕ - ๕๐ บาท รวมแล้วซื้อคู่ละไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บาท ซึ่งถือว่าเป็นราคาที่สูง ถ้ามีการขึ้นราคาสลากเป็นใบละ ๕๐ บาท ผู้ขายต้องขายไม่ต่ำกว่าคู่ละ ๑๑๐ - ๑๒๐ บาท ถึงแม้ว่าจะมีการเพิ่มเงินรางวัลเป็นจำนวนสูงขึ้น ทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้ซื้อเป็นอย่างยิ่ง จึงจำเป็นที่จะต้องหาแนวทางการควบคุมราคาขายสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่ให้มีการขายเกินราคา ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงขอเรียนถามว่า

๑. รัฐบาลมีมาตรการในการควบคุมราคาขายสลากกินแบ่งรัฐบาลไม่ให้จำหน่ายเกินราคาอย่างไรบ้าง ขอทราบรายละเอียด

๒. ถ้ามีการปรับราคาสลากกินแบ่งรัฐบาลเพิ่มขึ้น จะส่งผลกระทบต่อผู้ค้าปลีกรายย่อยหรือไม่ ถ้ามีจะมีวิธีการแก้ไขอย่างไร

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

พินิจ จันทรสมบัติ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคไทยรักไทย

คำตอบกระทู้ถามที่ ๑๗๖ ร.

ของ นายพินิจ จันทรสมบูรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

เรื่อง การควบคุมราคาสลากกินแบ่งรัฐบาล

ข้าพเจ้า นายสมคิด จาคูศรีพิทักษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ได้รับมอบหมายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้เป็นผู้ชี้แจงตอบกระทู้ถาม เรื่อง การควบคุมราคาสลากกินแบ่งรัฐบาล ข้าพเจ้าขอตอบกระทู้ถามของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำตอบข้อ ๑ การจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลต่างกับสินค้าประเภทอื่น ซึ่งสลากเป็นสินค้าที่จะตั้งใจซื้อส่วนหนึ่งและถูกยัดเยียดขายอีกส่วนหนึ่ง สาเหตุสำคัญที่ทำให้การจำหน่ายสลากเกินราคา เนื่องจากสาเหตุต่างๆ คือ

๑. ปริมาณสลากที่พิมพ์ออกจำหน่ายแต่ละงวดไม่เพียงพอกับผู้ประสงค์จะจำหน่าย และผู้ต้องการซื้อสลาก

๒. เกษตรกรยากจนในจังหวัดต่างๆ เช่น จังหวัดเลย บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และจังหวัดในภาคอีสาน ซึ่งไม่มีโควตาสลาก แต่ได้ยึดการขายสลากเป็นอาชีพ มีเป็นจำนวนมาก ได้มาซื้อสลากกับพ่อค้าคนกลาง ซึ่งขายเกินกว่าราคา ๕๐ บาท และนำไปเดินเร่ขายทั่วประเทศสูงกว่าราคาที่กำหนด

๓. การต้องการเลขชุด โดยที่ผู้ซื้อประสงค์จะซื้อสลากที่มีเลขเหมือนกันหลายๆ ใบ จึงมีการรวมเลขชุดออกจำหน่าย จึงเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้มีการจำหน่ายเกินราคาที่กำหนด

๔. ผู้มีโควตาสลาก ไม่จำหน่ายสลากเอง โดยนำไปจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลางเพื่อนำไปรวมชุดจำหน่าย และจำหน่ายให้กับเกษตรกรที่ยึดการขายสลากเป็นอาชีพ

๕. สลากที่จำหน่ายมีเพียงประเภทเดียว ประชาชนไม่มีทางเลือกซื้อ จึงควรนำสลากประเภทอื่นมาเสริมการจำหน่าย

จากสาเหตุต่างๆ ดังกล่าว ทางรัฐบาลโดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมิได้นิ่งนอนใจ ได้พยายามแก้ไขการจำหน่ายสลากเกินราคาตลอดมา กล่าวคือ

๑. กรณีผู้มีโควตาแล้วไม่นำไปจำหน่ายเอง ได้มีการออกตรวจการจำหน่ายเป็นประจำ หากไม่พบว่าได้ทำการจำหน่าย จะมีขั้นตอนลงโทษตั้งแต่ตักเตือนจนถึงยึดโควตาคืน นอกจากนั้นเพื่อให้เกษตรกรแก่เฉพาะผู้ขายจริง ได้ทำการยกเลิกระเบียบการโอนโควตาให้ทายาท หรือการสืบทอดจากแต่เดิม ไม่มีการโอนโควตาให้ทายาทได้ และส่วนใหญ่ไม่ขายสลากเอง แต่นำไปขายต่อให้พ่อค้าคนกลาง จึงได้ยกเลิก

ระเบียบเดิม และนำสลากไปจัดสรรให้กับผู้จำหน่ายสลากจริงต่อไป นอกจากนี้ กรณีการจัดโควตา ให้สมาคมผู้พิการนำไปจำหน่าย ซึ่งส่วนหนึ่งได้นำไปจำหน่ายต่อให้พ่อค้าคนกลางนั้น ก็ได้มีการตรวจสอบร่วมกับกรมประชาสงเคราะห์ว่า ในแต่ละสมาคมมีผู้พิการจริงอยู่เท่าใด และจัดพิมพ์ คำว่า “คนพิการเป็นผู้จำหน่าย” บนสลากที่จัดสรรให้คนพิการเป็นการเฉพาะ เพื่อป้องกันมิให้นำไปจำหน่ายให้กับพ่อค้าคนกลาง

๒. จัดตั้งจุดตรึงราคา โดยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้จัดสลากจำนวน ๓ ล้านฉบับ จัดตั้งเป็นจุดตรึงราคา ๓๐๐ จุด ทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด โดยให้ประชาชนสามารถซื้อสลากได้ตามราคาในจุดตรึงราคานั้นๆ

๓. จัดพิมพ์สลากเพิ่มลดตามสภาวะตลาด โดยเพิ่มสลากในช่วงปีใหม่ เทศกาลตรุษจีน และลดสลากในช่วงสงกรานต์ และช่วงเปิดเทอมลง

ตามมาตรการต่างๆ ที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลดำเนินการมาแล้ว ยังไม่สามารถจัดการขจัดปัญหาหรือบรรเทาการจำหน่ายสลากเกินราคาได้อย่างถาวร แนวทางที่จะแก้ไขปัญหาค่าจำหน่ายสลากเกินราคาได้ จะต้องเป็นการแก้ไขปัญหาย่างถาวรเช่นเดียวกับที่นานาอารยประเทศได้ดำเนินการไปแล้ว เช่น การจัดจำหน่ายสลากทางระบบเครื่องทดแทนหรือเสริมการจัดจำหน่ายแบบระบบปัจจุบัน แต่โดยที่สลากกินแบ่งรัฐบาลมิใช่สินค้าจำเป็นแก่การครองชีพหากดำเนินการอย่างเสรีอาจถูกกระแสสังคมต่อต้านว่าเป็นการมอมเมา รัฐเอาการพนันหาเงินเข้ารัฐ ซึ่งล้วนเป็นเรื่องละเอียดอ่อน กระทรวงการคลังจึงต้องพิจารณาอย่างรอบคอบในการดำเนินการแก้ไขปัญหาค่าจำหน่ายสลากเกินราคาต่อไป

คำตอบข้อ ๒ การปรับราคาสลากกินแบ่งรัฐบาลเพิ่มขึ้น ย่อมเกิดปัญหากระทบต่อผู้ค้าปลีก รายย่อยอย่างแน่นอน เพราะจะทำให้การจำหน่ายสลากได้ยากมากขึ้นกว่าเดิม และจะกระทบต่อประชาชนผู้บริโภคที่ต้องซื้อสลากแพงขึ้น การจะปรับราคาขายสลากให้สูงขึ้น จำเป็นต้องศึกษาถึงผลกระทบต่างๆ ขณะนี้อยู่ระหว่างการศึกษาว่าควรปรับราคาจำหน่ายหรือไม่ ซึ่งหากมีการปรับราคาจำนวนรางวัลต้องเปลี่ยนแปลงให้สูงขึ้น เนื่องจากพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ กำหนดเงินรางวัลไว้ร้อยละ ๖๐ ของยอดจำหน่าย การปรับปรุงแก้ไขราคาและรางวัล จึงต้องสอดคล้องกัน